

Kuolaus

Kuolaaminen on nielemismekanismin poikkeavuudesta johtuvaa syljen tahatonta valumista suusta (Haapanen 2008). Syitä kuolaamiseen on lukuisia, ja eri-ikäiset voivat kärsiä tästä elämänlaatua selvästi heikentävästä vaivasta. Ongelmallisen kuolaamisen hoidossa pyritään vähentämään syljen eritystä ja estämään syljen valuminen. Yhtenä hoitomuotona voivat olla sylkirauhasiin annettavat botuliiniruiskeet. Kasvohermon toimintahäiriöiden välttämiseksi suositellaan ruiskeiden antamista kaikukuvausohjauksen avulla. Käytettävät annokset ovat varsin pieniä, yhteensä 80–100 yksikköä onabotulinumtoksiini A:ta. Sylkirauhasiin voidaan antaa useita ruiskeita. Esimerkiksi korvanedussylkirauhasiin voidaan ruiskuttaa kahteen kohtaan 15 yksikköä ja leuanalussylkirauhasiin 30 yksikköä rauhasta

kohti. Näillä annoksilla on saavutettu hyviä tuloksia (Breheret ym. 2011). Hoito voidaan uusua tarvittaessa. On esitetty, että hoitokertojen myötä syljen erityös vähitellen vähentyisi, mutta tutkimusnäyttöä asiasta ei ole. Lasten ja kehitysvammaisten osalta hoito voidaan joutua antamaan yleisanestesiassa, mutta muut eivät yleensä anestesiaa tarvitse. ■

ANNE PITKÄRANTA, korva-, nenä- ja kurkkutautien erikoislääkäri

KIRJALLISUUTTA

- Breheret R, Bizon A, Jعفroy C, Laccourreye L. Ultrasound-guided botulinum toxin injections for treatment of drooling. *Eur Ann Otorhinolaryngol Head Neck Dis* 2011, julkaistu verkossa 18.5.2011.
- Haapanen Marja-Leena. Kuolaava lapsi. *Duodecim* 2008; 124:185–92.